

Portavoz Antillan

" K A K I Ñ A "

Maandblad voor Antilliaanse studenten en studerende in Nederland

Jaargang I

april 1963

No.9

Ten geleide

De geachte lezer zal zich afvragen hoe men er aan komt nu nog voor een al bestaand blad een ten geleide artikel te schrijven. Om de bij U terecht opgeroepen verbazing en weetgierigheid niet langer op de proef te stellen, zal deze vraag voor U beantwoord worden.

Zoals de heer J.A.Lauffer, praeses i.t. van de A.S.R., in zijn ten geleide artikel voor het eerste editie van Kakiña schreef, was dit maandblad een aanloop, een poging kunnen we zeggen, om tot een definitief contactorgaan te komen voor alle Antilliaanse Studenten en Studerenden in Nederland.

In de laatste algemene bestuursvergadering van de A.S.R., op zaterdag 16 maart j.l., heeft het bestuur gemeend dat na een experimentele periode van ongeveer een half jaar nu het tijdstip gekomen is om dit maandblad in haar definitieve vorm te gieten.

Het enthousiasme waarmee Kakiña altijd bij U ontvangen werd, heeft ongetwijfeld ook bijgedragen om te bewijzen dat dit blad levensvatbaarheid heeft.

Kakiña heeft getoond dat ze aan haar doel kan beantwoorden. Kakiña zal dus blijven verschijnen.

Dit nummer van ons maandblad heeft ten doel bij U een nieuwe fase in de ontwikkeling van Kakiña aan te kondigen, die bij het verschijnen van het volgende editie zal ingaan. Kakiña zal een maandblad zijn voor alle Antilliaanse studenten en studerenden in Nederland. Het wordt uitgegeven door de Antilliaanse Studenten Raad (A.S.R.), die de verantwoordelijkheid ervoor draagt. Dit blad moet dus beschouwd worden als Het contactorgaan van de A.S.R. met de Antilliaanse studenten en studerenden in Nederland. Dit maandblad zal het karakter hebben van een berichtgevend orgaan in de meest uitgebreide zin van het woord.

Voor de praktische uitvoering van de verzending, wil de redactieraad aan alle Antilliaanse Studenten en Studerenden, die Kakiña nog niet ontvangen, verzoeken hun adres aan het redactieadres te doen toekomen. RAPENBURG 57, LEIDEN. ten name van Mej.N.Hermans.

Een woord van dank aan het adres van het Antillenhuis, voor de zeer loyale medewerking die zij tot nu toe aan dit blad verleend heeft, is hier zeker op zijn plaats.

Ook alle andere medewerkers die tot nu toe hun bijdrage geleverd hebben aan Kakiña, willen we onze dank betuigen, maar hopen tegelijkertijd ook dat we in de toekomst op hun samenwerking kunnen rekenen.

Gaarne zou ik nu geachte lezers en lezeressen, Kakiña warm bij U aanbevelen voor zoverre dit nog nodig mocht zijn. Ook wil ik U verzoeken om aan uw samenwerking een materiële vorm te geven en copiën op te sturen naar het redactieadres. Laat Kakiña zelf de manifestatie zijn van onze samenwerking. Dan rest mij nog Kakiña een vruchtbaar en voorspoedig toekomst toe te wensen.

Ad multos annos Kakiña

M.E.Boekhoudt.

h.t. praeses A.S.R.

ANTILLIAANSE MUZIEKINSTRUMENTEN HET LAND UIT

Op een onopvallende plaats op pagina 6 van de Beurs- en Nieuwsberichten dd. 22 februari 1963, kon men vernemen dat thans een complete collectie antilliaanse muziekinstrumenten bijeengebracht wordt die bestemd is voor het Rijksmuseum voor Volkenkunde te Leiden. Dit alles is het gevolg van een bezoek dat de conservator van het Rijksmuseum te Leiden, Dr.G.D.v.Wengen eind vorig jaar heeft gebracht aan de Nederlandse Antillen.

Dat men zoveel muziekinstrumenten op de Antillen kon aantreffen, dat nu zelfs een complete collectie aan een buitenlands museum afgestaan kan worden, wisten wij ondanks het werk van H.Dennert niet.

Maar zelfs indien er zoveel muziekinstrumenten bestaan, dan nog willen wij een luid protest laten horen, omdat een stukje van onze culturele bagage wordt afgenomen. Dat een plaatselijke vereniging op Curaçao een "benta" kreeg konden wij vorig jaar met gemengde gevoelens aanvaarden. Er werd toen vermeld, dat de benta heel zeldzaam is geworden.

Maar nu komt een conservator uit Leiden, en binnenkort zal zijn museum een verzameling rijker zijn. Zijn bezoek werd mogelijk gemaakt door de Sticusa en wij stellen de vraag of het resultaat van dit bezoek niet principieel tegen de bedoeling van deze Stichting indruist. Immers de Sticusa kan nimmer een verarming van het Antilliaans cultuur-bezit beogen. In een tijd waarin een Culturele Adviesraad bestaat, zou het veel meer op zijn plaats zijn geweest zo'n collectie van muziekinstrumenten in Nederland tentoon te stellen en daarna weer naar de Antillen terug te brengen. Volgens deze Cultuur Adviesraad moet er immers een culturele uitwisseling ontstaan, om de partners van het Koninkrijk met elkaars culturen in kennis te brengen. Tot nu toe is er bijna geen wisseling geweest, alleen een eenzijdige stroom vanuit Nederland, die regelmatig tentoonstellingen op de Antillen organiseert. De collectie die nu vertrekt kunnen wij nimmer in deze culturele uitwisseling beschouwen, omdat de schilderijen van Appel, van Gogh etc. ook niet het bezit van een antilliaans museum zijn geworden. Tenslotte rijst de vraag of deze voorwerpen zomaar de Antillen kunnen verlaten. Is er geen bepaling enkele jaren geleden geschapen die dit verbiedt?

Het weinige waaraan de Antillen zijn cultuur in concreet kan bemerken gaat nu van ons scheiden. Antillianen als wij zijn, ^{weten} niet wat onze cultuur aan waarde inhoudt en wij laten dus alles afnemen. Wanneer wij morgen ontwaken als volledige amerikanen of europeanen of zuid-amerikanen of als een mengsel van de drie, dan zullen wij trots het museum in Leiden bezoeken en onze kinderen vertellen dat deze muziekinstrumenten behoorden tot de antilliaanse cultuur, die wij wel heb-

ben bezeten, maar nooit hebben gekend.
Dat zij ruste in vrede!!!

H. Arends.

EEN ARUBAANS GESPREK

WOORD VOORAF

Eerlijkheidshalve wil ik toegeven dat politiek en cultuur mij altijd doen rillen. En wel om dezelfde reden waarom ik niet van nationalisten houd, van cultuur-opdelvers niet, van organisaties niet, van idealisten niet, van verbeteraars niet, van vooruitzeveraars niet. Simpel, ik mag ze niet. Wie dit niet genoeg vindt, zal ook wel gelijk hebben.

EEN ARUBAANS GESPREK

In een gemoedelijk gesprek, de Arubaan zó eigen, kwam het onvermijdelijke op de proppen: de politiek; na enig gepraat bracht de ene Arubaan resoluut zijn standpunt naar voren. Samenvattend luidde het aldus:

"Ik zie maar één oplossing, gooi alle negers van het eiland, Aruba voor de Arubanen".

Arme waarheid.

Ieder staat op zijn waarheid. De moedigsten zelfs tot in de dood. De lafsten zij hebben geen waarheid. Nu wil ik mijn eilandgenoot niet al te onsympathiek voorstellen. Hij wil niet bepaald de negers de zee ingooien, maar alle niet-Arubanen, nogal een verschilletje.....

Mijn eilandgenoot ergert zich dood om het feit dat zoveel "hoofden" van dienst niet-Arubanen zijn. Mijn eilandgenoot ergert zich dood om het feit dat die rot niet-Arubanen hem een magere boterham bezorgen. Mijn eilandgenoot ziet vele hinderpalen om Arubaan te zijn naar hart, ziel en zak. En daarom treurt hij, en zoekt hij terecht een groep om zijn politiek inzicht op bot te vieren: de niet-Arubanen.

En nog is hij niet uitgepraat. Onrecht, corruptie, machtswellust; dat zijn de woorden die hem zó te binnenschieten. En hij sputtert nog wat na. In de hem zó eigen gemoedelijkheid vindt hij echter al gauw rust en komt tot bedaren.

Zijn waarheid neemt hij weer op in zijn duffe achterhoofd en zwijgt.

Walging.

Nu zijn de Arubanen erg sterk in het gevoel ten achter gesteld te zijn, dus een milde aanspraak, op mijn, laat ik zeggen vergeetachtigheid verdienen ze wel.

Op mijn paspoort staat nog steeds onder nationaliteit nederlandse. Maar dit is niet ter zake. Van belang is dat zoveel niet-Arubanen belangrijke "posten" bekleden. En daar is alles tegen te voelen.

Af te keuren is het als een Venezolaan gedeputeerde van Onderwijs zou zijn; als een Argentijn Hoofdcommissaris van Politie zou zijn. Een verwijt aan eigen Arubaans adres is het dat Curaçaoenaren of Surinamers "gezaghebbers" zouden zijn.

Maar als de Arubanen intussen bij elkaar gaan zitten, mokkend dat hun dochters niet met negers mogen huwen; dat die vervelende anderen zoveel te zeggen hebben, laten ze dan het eiland afgrendelen en Aruba voor de Arubanen shreeuwen.

Op het gevaar af door degenen, die tegen beter weten in, het beter weten, op de vingers te worden getikt, vraag ik me af wie Arubaan is, diegene die van Aruba houdt en daar vrienden heeft of diegene die daar mokkend en monkelend ligt te zeuren dat wij één volk zijn, het Arubaanse volk, en bovendien Indiaanse trekjes meent te ontdekken in zijn gelaat?

Museumstukken zijn deze mensen. Historische waarde hebben ze ongetwijfeld. Mijn "arubaan-zijn" heb ik van jongsaf altijd het meest bewonderd door mij één te voelen met mijn vrienden: zij waren van allerlei huidskleur van pikzwart, koffiebruin tot sneeuw wit. Maar ze hielden allemaal van Aruba, van de harde zon, van de droge grond en ze kwamen overal vandaan, uit Europa, uit Curaçao en uit Venezuela. Dat zijn Arubanen, zij spreken mijn taal. Maar daar is toch niets bijzonders aan.

Dr. J. Hartog schrijft in zijn boek: "Op Aruba groeide uit en met de Indianen een eigen volk, het Arubaanse volk. En dat is mooi voor een geschiedenisboek, maar voor het Aruba van nu geldt het als een zwak ogenblik van snoeven op een nationalistische wansmaak en gebrek aan realiteitszin.

Ik voor mij, wil graag aannemen dat de wieg van onze voorouders (zeker) bezocht is door "ras"-echte Indianen. Maar dat heeft voor mij momenteel weinig betekenis, niets of tenminste niet meer dan een historische of zoals dat heet cultuur-historische betekenis. Natuurlijk is er een Arubaans volk, maar begrijp mij goed, ik ga kotsen als ik hoor schreeuwen, weg met de negers, weg met die niet-Arubanen. Wat blijft er dan van het Arubaanse volk?

Eén stel zelfgenoegzame lieden. Ieder staat op zijn waarheid. En er is geen onpolemischer mens dan ik, daarom ze hebben allemaal gelijk die klein burgers. Hun boterham wordt droger; dat is één kern van de zaak, een andere is in ieder geval niet dat de hoofden van dienst niet-Arubanen zijn.

Het gaat toch niet aan om indien er partij-vriendjespolitiek bedreven wordt, aan te komen met kreten.

Hoeveel "ras"-echte Arubanen profiteren niet mee van die politiek? En hoeveel, die niet mee profiteren, laten zich horen?

Van sociale onrechtvaardigheid hebben ze niet gehoord wel van zondebokken zoeken. Aruba zonder de niet-Arubanen zou een ideaal zijn maar intussen zouden al die niet-Arubanen, meer dan ras-echte Arubanen zijn geworden.

Slotsom.

Ze hebben allemaal gelijk, die gaan inzien dat Nederlanders, Amerikanen, Venezolanen enz. papiamento moeten leren, dat is één zaak, een andere zaak is of wij geïnfiltreerd worden door vreemdelingen en of er onderdrukking door niet-Arubanen aan de orde van de dag is.

F.H. Oduber.

De Antilliaan en zijn Wereld

Wie over een stoel wil praten, moet eerst weten wat een stoel is; als men over de Antilliaan wil spreken moet men ook weten wie eigenlijk Antilliaan is.

Hiervoor zijn en mijnsinziens meerdere mogelijkheden, naargelang de maatstaf die men gaat gebruiken.

Deze mogelijkheden tonen dat er verschillende punten van visie zijn. Laten we daarom proberen de Antilliaan met de meest uitgebreide blik te benaderen.

Men kan zeggen; een Antilliaan is een autochtone bewoner van de Nederlandse Antillen. Hierop rijst natuurlijk de vraag: "Welke bewoners bedoelt U en in welke tijd hebben die de Antillen bewoond?"

De tijd vóór de ontdekking door Europeanen, of de tijd vóór de ontdekking door de olieraffinaderijen?

Dit zijn immers dé gebeurtenissen die aanleiding geweest zijn dat er "vreemdelingen" op de Antillen zijn komen wonen.

Volgens de wet is Antilliaan: Eenieder, die geboren is uit Antilliaanse ouders, getrouwd is met een Antilliaan, en diegenen die het Antilliaans burgerschap hebben aangenomen. Niet over de autochtone bewoner van de Nederlandse Antillen, noch over diegenen die het Antilliaans burgerschap hebben wil ik het met U hebben. Ook op een ander manier kan men Antilliaan zijn. Ook een derde manier van benadering van dit onderwerp is mogelijk. Men zou kunnen zeggen, iemand is Antilliaan als hij of zij bij de Antilliaanse samenleving hoort. Als men zich Antilliaan voelt. Dus diegene die zich bewust is van zijn Antilliaan-zijn is Antilliaan. Over de Antilliaan volgens dit principe wil ik het nu hebben. Hoe ziet de Antilliaan er dan uit? Welke typemerken heeft hij?

Qua uiterlijk kan de Antilliaan iedere verschijningsvorm hebben, van rierend van zwart tot blank. Weliswaar komen er binnen de Antilliaanse gemeenschap zelf wel bepaalde typen voor, kenmerkend voor de verschillende eilanden. Het duidelijkst is dit nog te constateren op de Bovenwindse Eilanden, waar de bevolking enigszins homogeen is gebleven. Maar als het Antilliaan-zijn een kwestie van gevoelens is, kan men dan ook in verschillende mate Antilliaan zijn. Dit is zeker waar en valt niet te ontkennen.

Hebt U nooit een Antilliaan tegen een ander horen zeggen; "Ik ben meer Antilliaan dan jij". De ander kan hem dan wel van repliek dienen en op zijn beurt antwoorden: "Mijn familie heeft hier altijd gewoond of wij wonen hier langer dan jullie".

Hiermee wil ik niet alleen beamen dat men op verschillende manieren en in verschillende mate Antilliaan kan zijn, maar meen tevens te illustreren hoe men zelf tegenover dit verschijnsel staat. Natuurlijk hangt de hoedanigheid waarop iemand zich Antilliaan voelt af van verschillende factoren. Zo is het feit dat men er voorspoed of tegenslag heeft niet van geringe invloed hierop. Men hoort weleens zeggen, ons land is een goede stiefmoeder, maar een slechte moeder. Hiermee bedoeld men, dat buitenlanders het er beter hebben, dan de landskinderen. Hoe is het mogelijk dat een bevolking die zo heterogeen is, toch een gemeenschap vormt die zich één voelt. Wat kan er dan zijn dat deze mensen aan elkaar en aan hun land bindt. De economische welstand misschien of het klimaat? De landstaal kunnen we hiervoor niet als grond aanhalen. Het Papiamentu wordt immers alleen op de Benedenwindse eilanden gesproken. Dit zal wel de reden kunnen zijn dat wanneer een bewoner van laatstgenoemde eilanden het over de Antillen heeft, hij meestal alleen aan Aruba, Bonaire en Curaçao denkt.

Vele gissingen kunnen gedaan worden naar datgene wat de Antillianen bijeen houdt, en wat hen het gevoel geeft één volk te zijn. Dit zou een mooi onderwerp zijn voor een sociologisch onderzoek. Voorlopig zijn het slechts veronderstellingen, we weten dit niet precies. Wel weten we wat deze mensen willen en waar ze naar streven. Net als i ieder ander volk willen deze mensen het beste maken van hun leven en i ieder op zijn manier zijn steentje bijdragen.

De Antillianen leven met 190.000 mensen van een 50 verschillende nationaliteiten en de meest uiteenlopende geloofsovertuigingen, op een oppervlakte van ongeveer 1000 vierkante kilometers. En het frappante hiervan is de wijze waarop ze dit doen. Men leeft er vrij en gaat enthousiast met elkaar om op een vriendelijke manier. Naar mijn mening is de eigenschap die deze mensen gemeen hebben, hun verdraagzaamheid.

Men kan er de zon in andermans huis zien schijnen, want dan krijgen zij er zelf ook een beetje van. De zon schijnt altijd op de Antillen. Volgens mij is de verdraagzaamheid het meest kenmerkende en het meest karakteristieke van de Antilliaanse samenleving. Dit houdt in dat ieder er zijn eigen leven leeft en samen streeft men naar vooruitgang van volk en land.

De joviale wijze waarop deze mensen met elkaar omgaan wekt heel veel belangstelling van buitenlanders. Hiervan getuigen de vele manieren waarop ook buitenlandse dichters en zangers de Antillen en hun bevolking homage toezingen.

Natuurlijk heeft ook de Antilliaanse gemeenschap zijn eigenaardigheden. Misschien wel ter onderscheiding van andere samenlevingen.

De ligging van deze rijksdelen overzee; hun historische achtergrond en vooral de verandering die deze eilanden de laatste vijf decenia ondergaan hebben, spelen hierin een belangrijke rol. Het belang van de geschiedenis en de geschiedkundige evolutie wil ik zeker niet onderkennen. Daar de Antillen of beter gezegd een gedeelte van de Antillen sinds de vestiging van de olieraffinaderijen een heftige en snelle ontwikkeling doorgemaakt hebben wil ik mijn aandacht vooral aan deze tijd besteden. We kunnen slechts spreken van een evolutie, beter van een ommekeer; van een overstappen van de ene nog niet afgeronde fase in een andere die bij zijn begin ogenschijnlijk de voorgaande meteen doet ophouden te bestaan.

Naar de uiterlijke schijn kan men zeggen dat de Antilliaan in een moderne wereld leeft. Maar men zou van de Antilliaan niet beter kunnen zeggen, net als Bilderdijk in de literatuur geschiedenis met zijn ene been staat in het classicisme en met het andere in de romantiek, dat hij met zijn ene been staat in de oude wereld met al zijn ideeën en denkbeelden en met zijn andere in de moderne tijd. De Antilliaan maakt dus de stap van het oude wat hij niet helemaal doorleeft heeft naar het nieuwe en vreemde. Het moeten sterke benen zijn die deze weelde willen dragen. Als wij deze zaak echter nader op de keper gaan beschouwen, merken we dat er eigenlijk een lacune is ontstaan, die in een ontwikkeling altijd eerst opgevuld moet worden eer men een gezonde groei krijgt.

Aan deze lacune wil ik een volgende keer mijn aandacht wijden en er dieper op ingaan.

Deze keer wil ik volstaan met hier en daar even de sluier op te tillen en enkele verschillen aanwijzen tussen wat ik gemakshalve het oude en het nieuwe zal noemen.

De invloed van de gewoonten, zeden en volkscultuur van het oude en de oude bewoners van de Antillen wil ik zeer zeker niet over het hoofd zien. Misschien is dit wel onze cultuur. In de Antilliaanse gemeen-

schap van nu kunnen we nog steeds sporen van dit oude terugvinden. Hun betekenissen zijn weliswaar niet altijd even duidelijk. Van vóór de herontdekking door de olieraffinaderijen wil ik enkele algemene kenmerken aanwijzen.

De samenleving was arm, eenvoudig, gesloten en iedereen kende elkaar. Er was ook geen voldoende werkgelegenheid. Wan wat de bodem opbracht kon men amper leven. De Antillianen trokken dus weg van hun land om elders de kost te gaan verdienen.

Zuid-Amerika en vooral Cuba waren de trekpleisters. Men bracht niet alleen zijn zakje morocota's mee naar huis, maar had ook andere mensen leren kennen en iets van hun gewoonten overgenomen. De historische achtergronden en de structuur van de bevolking van eiland tot eiland liep in de tijd sterker uiteen. Waar de slavernij en de slavenhandel hoogtij gevierd hebben, waren de invloeden hiervan duidelijker te zien dan op de minder beruchte eilanden.

Met de komst van de olie breekt een nieuwe tijd aan. De eilanden Aruba en Curaçao vooral gaan een andere ontwikkelingsstadium in. Wat de overige eilanden betreft kunnen we zeggen dat deze ongeveer op hetzelfde niveau gebleven zijn. Behalve voor het toerisme, dat zich de laatste jaren op de Bovenwindse eilanden en op Bonaire aan het ontwikkelen is, zijn deze eilanden van weinig importantie. Ze hebben slechts indirect met de industrie te maken. Ze zijn arm gebleven en hun gemeenschap is klein, stabiel en gesloten.

Dé grote verandering hebben Aruba en Curaçao meegemaakt. Om deze reden en ook omdat de meeste inwoners van de Antillen van deze twee eilanden komen, heb ik het vooral over deze twee eilanden als ik over de Antilliaanse wereld schrijf.

Toen de Lago en de Isla er kwamen deed men op Aruba een beetje aan huisindustrie, landbouw en visserij.

Op Curacao was meer leven. Men dreef er handel en daar was tevens de zetel van het bestuursapparaat, van waaruit alles centraal geregeld werd. Er ontstaat nu een overvloed aan werkgelegenheid. De eilanden kunnen zelf niet de nodige werkkrachten leveren. Buitenlandse arbeiders worden aangetrokken. De kleine gesloten gemeenschap breekt nu open. Welvaart tekent zich aan de horizon.

De economische welstand de luxe en het comfort die er nu op deze eilanden heersen, zijn begeleidende verschijnselen van deze vooruitgang. Dit is in vogelvlucht voor wat de economische verandering betreft. Niet alleen de economische situatie van deze eilanden is veranderd. De eilanden zelf, de mensen en hun omgeving hebben een metamorfose ondergaan. Nog geen 50 jaar geleden was het leven op de Antillen heel anders. Het werk wat men er kon doen bracht weliswaar weinig op, maar men kon het op zijn gemak doen en erbij nadenken. Van de wereld buiten zijn eigen gemeenschap hoorde men nagenoeg niets. Als er iets voorviel op zijn eigen eiland, kon men hier over reflecteren en praten. Men kon dit verwerken. Men had er de tijd voor. Hiermee wil ik niet helemaal beweren dat het de Antillen toen beter aan toe ging. Ik wil slechts de aandacht vestigen op de enorme verandering die er plaats heeft gehad en vooral in het korte tijdsbestek waarin het gebeurd is. Zelfs het verschil dat er nu bestaat tussen de Benedenwindse-en de Bovenwindse eilanden is niet groot genoeg om deze verandering van Aruba en Curaçao duidelijk genoeg te illustreren. Dr. Joh. Hartog heeft aan dit onderwerp enkele werken gewijdt.

Natuurlijk begrijpt U dat deze ingrijpende veranderingen ook plaats gehad hebben op cultureel- en vooral op sociaal niveau. Vandaar ook mijn derde norm voor het Antilliaanschap aan het begin van dit artikel.

De inzet, de tijd en de volharding die voor deze veranderingen nodig waren, hebben geen plaats overgelaten om de materiële welstand met de culturele in evenwicht te brengen. Men is nog bezig deze achterstand in te halen. Oudere antillianen die deze ommekeer helemaal meegemaakt hebben, beseffen en ondervinden de verandering pas goed. Ze praten er nog heel vaak over. Het pleit voor hun aanpassingsvermogen dat de ontwikkeling zo gunstig en zo soepel verlopen is. De economische opgang heeft zijn eerste top gehad. In de ontwikkeling heeft men nu de fase bereikt om tot bezinning en uitwendige rust te komen. De oude generatie kan nu terugzien op hun werk en de verandering ervan verwerken. De jonge generatie heeft de leeftijd bereikt om zich met de ouden te bezinnen en zich voor te bereiden op de komende etappe. Laat de energie en de aanpassingsvermogen van onze ouders een voorbeeld en een bron van volharding zijn voor ons in de toekomst.

M.E. Boekhoudt.

DR. L.F. TRIEBELS TERUG UIT DE ANTILLEN.

Begin april keert uit de Antillen terug, na een welverdiende korte vacantie in Suriname, Dr. L.F. Triebels, die zich sinds september van het vorig jaar terplaatse heeft beziggehouden met een oriënterend onderzoek naar de cultureel-antropologische substraten van onze eilanden. Zoals U reeds in een vorige aflevering heeft kunnen lezen, is de heer Triebels als hoofdassistent en docent verbonden aan het Cultureel Anthropologisch Instituut van de Rooms Katholieke Universiteit in Nijmegen. Van half september tot eind november heeft Dr. Triebels op het eiland Curaçao vertoefd; van eind november tot begin februari heeft Aruba hem gastvrijheid verleend, en van begin februari tot begin maart verbleef hij op Bonaire, met een korte onderbreking gedurende de Carnavalsdagen, welke hij eveneens op Aruba, brandpunt van het Antilliaanse Carnaval, doorbracht. Na Bonaire vertrok Dr. Triebels naar Suriname, om van daaruit de thuisreis te aanvaarden. Uit diverse berichten over de bevindingen van Dr. Triebels is het inmiddels wel duidelijk geworden, dat zowel zijn wetenschappelijke benadering alsook zijn belangstellende waardering voor onze eilanden gefloreerd hebben, en dit niet in geringe mate als gevolg van zijn innemende, hartelijke en tactvolle wijze van omgaan met de volkeren van Aruba, Bonaire en Curaçao. Het mag immers bekend verondersteld worden, dat dit laatste niet slechts voor een cultureel-anthropologisch onderzoek in het algemeen, maar juist voor een dergelijk onderzoek op onze Benedenwindse eilanden in het bijzonder een "conditio sine qua non", geacht moet worden; bedoeld zijn die karaktereigenschappen, welke zich in allerlei voor de oppervlakkige outsider "kleine" feitelijkheden, zoals bv. een elementair begrip en hantering van het Papiamento, tot uitdrukking brengen. De heer Triebels heeft, zoals wij hebben mogen vernemen, zijn onderzoek niet alleen afgestemd op het culturele feliëf van vóór de komst der olieraffinaderijen, maar ook op de hedendagse problematiek, met inbegrip van de sociale en raciale aspecten hiervan. Een en ander zullen de Antilliaanse Studenten in Nijmegen zeker wel van Dr. Triebels kunnen vernemen. Verder mag worden vermeld, dat het in de lijn der verwachtingen ligt, dat Dr. Triebels na zijn terugkeer een bijzondere, nieuwe, nog nader te omschrijven relatie ten aanzien van de Vereniging van Antilliaanse Studerenden te Nijmegen "Canoa" zal verwerven.

O.R. Wever.

Reactie op artikel van Mej.Sammy in Kakiña (december editie)

DE SCHUUR OP CURAÇAO

(Carlos) Gardél in de garage, Curaçao op de been. Ik zou meer dan mij lief is over willen hebben om Curaçao, Gardél en mej. Sammy's comité, samen in de garage te zien. Garage en Gardél was toen. Een philharmonisch orkest en een schuur is nu. Tenminste bijna, want op het nippertje ging het net niet door. Orkest, Curaçao en het Actie-comité samen in de schuur gaat nou eenmaal niet.

Maar toch comiteetje zou ik het proberen. Je weet nooit..... Een schuur kun je altijd groter maken. Een stel mensen vlat al met een veel moeilijker iets mee te doen, dus mej.Sammy probeer het met de schuur. In Uw Comité zitten allicht vaklieden die overweg kunnen met een schuur. Bovendien Curaçao is nog zo jong en de rest laten we maar buiten beschouwing, is het niet....?

Hopelijk krijgt Curaçao nooit een Antilliaanse Schouwburg en de Antillen nooit een Curaçaose Schuur, hoewel....Ik zou wel willen..... Daag, juffrouw Sammy, de groetjes aan het comiteetje.

F.H.Oduber.

VERWONDERING!!!!

Vraagtekens, zijn meestal tekens van verwondering. En verwondering zó zegt Aristoteles is de oorsprong van elk denken. Overigens heeft dit niets of niet veel te maken met wat volgen gaat.

Met één vraag kan alles afgedaan zijn. En het toeval wil nu dat deze ene vraag zichzelf oplost. Waarom Televisie op Aruba??
Waarom? Daarom!!!!

M.a.w. zo'n vraag is waanzinnig. Zo'n vraag stel je niet. Zo'n vraag beantwoord je niet. Zo'n vraag bestaat niet.... En daarmee is de kous af.

Nu zou ik op een gemene manier willen beweren. Mensen die zich niets afvragen, denken niet. En niet denkende mensen zijn een twijfelachtig soort mensen.

Maar zó iets is gemeen tegenover je compatriotten. Dús beweer ik zó iets niet. En zal ik maar niet denken aan de waanzin van televisie op Aruba. Bovendien het zou een toevluchtsoord kunnen zijn voor mislukte studenten.

Op Curaçao ken ik zo'n student, die het met horten en stoten toch onaardig doet. Tenslotte ik ben nu eenmaal iemand, die van toevluchtsoorden houd, mislukte studenten meestal niet onaardig vind en een jamboel op zo'n tijd weet te waarderen.

Dus waarom geen Televisie op Aruba....

F.H.Oduber.

ONZEKERHEID BIJ DE RIJKSBURSALLEN

Begin juni 1962 ontvingen de studenten in het genot van een Rijksstudietoelage een schrijven van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, waarin om diverse inlichtingen gevraagd werd, o.m. werd verzocht een "Staat van Inlichtingen" in te vullen en te retourneren. Gezien het feit dat voorheen nooit inlichtingen werden gewonnen bij deze zgn. Rijksbeursalen- alvorens hen een Rijksstudietoelage voor het komend jaar te verlenen-, werd contact opgenomen met de Stichting Studiecommissie Nederlandse Antillen.

Van de zijde van de Studiecommissie werd medegedeeld dat advies zou worden ingewonnen bij het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, en dat de Rijksbeursalen met het geven van inlichtingen moesten wachten op nadere berichten. In een rondschrift van de Studiecommissie werd in de maand augustus gemeld dat de Rijksbeursalen toch de gewenste inlichtingen aan het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen moeten zenden. Tevens wordt de pupil erop gewezen dat de richtlijn voor het aanvragen van verlengingen, zoals aangegeven door het Ministerie van O.K. en W., dient te worden gevolgd. Dit laatste houdt in dat ieder jaar vóór 1 maart een aanvraag formulier bij de afdeling Rijksstudietoelage van het Ministerie van O.K. en W. moet worden ingestuurd, opdat een Rijksstudietoelage kan worden verkregen.

Deze verandering van procedure, waarvoor de antilliaanse student thans wordt geplaatst heeft enkele consequenties die niet geheel duidelijk zijn. Immers de antilliaanse student verkrijgt een Rijksbeurs via de Regering van de Nederlandse Antillen, waaraan de beursaal ook verantwoording schuldig blijft. In de toekomst zal - zoals in het schrijven van het Ministerie blijkt - de Antilliaanse student elk jaar opnieuw een aanvraag moeten indienen bij genoemde Ministerie, en deze aanvraag zal dan in zekere zin buiten de Regering van de Nederlandse Antillen om verlopen. Het is voor velen nog een open vraag of de overeenkomst tussen het Ministerie van O.K. en W. en de Regering van de Nederlandse Antillen gesloten, waarbij elk jaar een aantal beurzen aan antillianen worden verleend-, deze nieuwe procedure wel toelaat. Het is niet uitgesloten dat de toekenning en toezicht en beoordeling geheel een zaak van de Antilliaanse Regering is en dat het Ministerie van O.K. en W. het advies ter toekenning of ter voortzetting van reeds genoten beurzen alleen van de Antilliaanse Regering ontvangt. Indien dit laatste zo is en de overeenkomst niet toelaat dat het Ministerie van O.K. en W., zelf en onmiddellijk (niet middels de Antilliaanse Regering) inlichtingen inwint, dan moet de stap van dit Ministerie een vergissing zijn geweest in mogelijkstreven om de antilliaanse student net als de nederlandse student te behandelen.

Het blijft een feit dat elke antilliaan, en dus nederlander zijnde, een aanvraag bij het Ministerie van O.K. en W. in Nederland kan indienen ter verkrijging van een beurs, dus niet een aanvraag richt aan de Antilliaanse Regering. Zo dit geschiedt en een beurs wordt toegekend dan heeft de betreffende persoon geen verantwoording t.o. van de Antilliaanse Regering; het Ministerie van O.K. en W. behandelt dan de aanvraag en uiteraard worden dan alle benodigde inlichtingen door dit Ministerie gevraagd.

Deze "direkt" aangevraagde toelage is veelal niet gelijk aan de Rijksstudietoelage die men via de Antilliaanse Regering verkrijgt, daar zij in de regel maar voor de helft een gift is, terwijl de andere helft een lening inhoudt. Hoewel in deze categorie heel weinig studenten voorkomen (omdat men op de Antillen niet bekend is met deze wijze van verkrijging van een beurs) valt deze groep geheel buiten de bovenbedoelden.

Gesteld echter dat de overeenkomst tussen Nederland en de Antillen voorziet in de mogelijkheid dat het Ministerie inlichtingen wint bij de Rijksbeursalen om het een en ander zelf te kunnen beoordelen. Dan is het schrijven van het Ministerie van 4 juni 1962 te beschouwen als het toepassen van een mogelijkheid, die altijd heeft bestaan maar waar men nooit eerder gebruik van heeft gemaakt. (waarom?)

In genoemd schrijven wordt een voorwaarde gesteld waaraan alleen de antilliaanse aanvragers moeten voldoen alvorens een Rijksstudietoelage kan worden verkregen. Deze voorwaarde behelst een algemeen verslag van de Stichting Studiecommissie die het Ministerie moet ontvangen en dit is een niet geheel logische eis, daar de nederlandse (geboren in het Rijksdeel Nederland) aanvrager niet onder toezicht van de Stichting Studiecommissie staat en het Ministerie ook niet van een andere instantie met toezicht op de nederlandse beursaal, zo'n algemeen verslag ontvangt, noch wenst te ontvangen. Naast deze ene voorwaarde worden er nog drie andere gesteld, die evenals het invullen van de Staat van Inlichtingen, overeenkomen met de eisen die aan de nederlandse aanvrager worden gesteld. Mag men concluderen dat het Ministerie andere maatstaven heeft voor het behandelen van de antilliaanse aanvragen? En mogen deze maatstaven niet strenger genoemd worden, omdat het Ministerie zich t.a.v. de nederlandse beursaal met minder inlichtingen tevreden stelt? Zou ook hier een vergissing in het spel zijn???

Na deze mogelijkheden van gevolgtrekkingen is het goed enkele gedachten naar voren te brengen, die dan als kanttekeningen kunnen gelden. Het schrijven van het Ministerie is zowel uit de post als uit de lucht komen vallen. Zou het niet tactischer zijn geweest, de studenten van te voren van de verandering op de hoogte te stellen en ook een toelichting op de verandering van procedure zou op zijn plaats zijn geweest. Maar de cardinale vraag die bij dit alles naar voren treedt betreft de oordeelkundigheid van het Ministerie van O.K.en W. t.a.v. de aanvragen van de Antilliaanse studenten. Meer gespecificeerd: kan het Ministerie de financiële status van de ouders op de Antillen en de financiële behoeften van de antilliaanse student in Nederland beoordelen? Hierom alleen al zou de behandeling van aanvragen van de antillianen niet zoals "iedere aanvrager van een Rijksstudietoelage kunnen geschieden. Men denke op de eerste plaats al aan het grote verschil in levensstandaard tussen Nederland en de Antillen, verder spelen allerlei verschillen in gebruiken en gewoonten een rol, die bij de beoordeling van een aanvraag verdisconteerd zullen moeten worden. Kan ooit een normaal contact tot stand komen tussen de ouders op de Antillen en het Ministerie in 's-Gravenhage?

De Studiecommissie kan zijn ervaring in deze naar voren brengen!!! Maar ook praktisch hebben de moeilijkheden zich reeds gemanifesteerd bij de invulling van de Staat van Inlichtingen. De vragen die hierin gesteld worden kunnen vaak niet beantwoord worden, nog afgezien van hun informatieve waarde. De Inspectie der Belasting op de Antillen verstrekt geen afschrift van het aangiftebiljet voor de Inkomstenbelasting. In hoeverre is de financiële staat van de ouders van invloed op de beoordeling van een meerderjarige aanvrager?

Wat is de invloed van een Colombiaanse beurs die een zuster van de aanvrager heeft gekregen in Bogota?

Resumerend kan men dus vaststellen, dat 1) het nog niet duidelijk is of het Ministerie van O.K. en W. tot gelijke beoordeling van antilliaanse- en nederlandse aanvragen kan overgaan i.v.m. de overeenkomst tussen Nederland en de Antillen in deze, en 2) dat het Ministerie zich voor een onmogelijke taak stelt indien zij hier in Nederland zijnde overgaat tot beoordeling van antilliaanse aanvragen.

Een andere kwestie die ook direkt verband houdt met de afspraak die destijds tussen de Antilliaanse autoriteiten en het Ministerie van O.K. en W. is gesloten, is nl. of eigen inkomsten van antilliaanse beursalen in mindering gebracht moeten worden op de toelage. Normaliter gebeurt dit met een ieder die in het genot gesteld is van een Rijksstudietoelage, doch de vraag dringt zich ook hier op of deze goodwill-toelagen ook onder deze richtlijn moeten vallen.

Het is te hopen, dat het Ministerie van Onderwijs op de Antillen (die men verondersteld volkomen op de hoogte te zijn van de richtlijnen van de overeenkomst) contact zal opnemen met het Ministerie van O.K. en W., teneinde de betrokkenen en hun ouders de vele nutteloze administratieve verwikkelingen te besparen, en hen uit deze onzekerheden te helpen.

H. Arends.

ANUNCIOS

AD VALVAS

AANKONDIGINGEN

GESLAAGD:

Artsexamen: 18 januari 1963

J.R. Leo

Kandidaatsexamen Medicijnen 5 febr. 1963

O.R. Wever

A.S. Ridderstap

Kandidaatsexamen Medicijnen: 11 januari 1963
(1ste gedeelte)

mej. E.M. Ph. de Cuba

Kandidaatsexamen Frans: 25 maart 1963

S.F. Jonis

Wie kan de heer E. Fraai, wonende van Haapstraat 72 Nijmegen, helpen aan het allereerste nummer van het alom bekende blad Christoffel Cit. ter completering van een bundel? Gelieve dit nummer op te zenden aan bovengenoemd adres.

Bij voorbaat de meest hartgrondige dank.

.....

"UNIDAD ANTILLANO EN EL ESTRANJERO".

Nodigt U hierbij uit tot het bijwonen van een Antilliaans-Surinaams feest, welke gehouden zal worden in zaal "Mysis Sacrum", Hoge Dam 126 te Dongen, d.d. 11 mei, aanvang 20.00 n.m. tot

12 mei, 0.600 v.m.

Deze avond zal worden verzorgd door de Zuid-Amerikaanse Cojunto "SONORIDAD" o.l.v. George Scot.

Entree per persoon f.2,50, introducés toegestaan. Verder is het bedoeling deze avond zo gezellig mogelijk te maken door o.a. het brengen van dansshows en voordrachten.

Degenen, die aan deze avond wensen deel te nemen worden verzocht onderstaand strookje vóór 8 mei te sturen aan:

A.Bikker

p/a Past.Gillisstraat 39

Rijen (N.Br.)

P.S. Dongen is te bereiken vanuit Tilburg en Breda met bus lijn 27. De zaal is gelegen op ongeveer 5 minuten van beide bushaltes.

"Bonbini uno, bonbini tur, un boca bisa otro y bin goza".

De Organisatoren,

A.Bikker

M.Scot

NAAM -----

ADRES -----

Woonplaats -----

Aantal introducés

